

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 525/2021-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], rodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej BADUCCI Legal, s. r. o., Mostová 2, Bratislava, IČO 35 872 900, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Čižmárik, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Bratislava III č. k. 3 Pv 299/19/1103-23 z 15. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 10 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 3 Pv 299/19/1103-23 z 15. marca 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadostučinenie vo výške 6 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 384,08 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 18. januára 2018 podala trestné oznámenie, z dôvodu, že neznámy páchateľ si na americkom serveri DISQUS vytvoril profil pod menom „[REDAKOVANÉ]“, z ktorého v mesiacoch apríl až máj 2017 pridával hanlivé komentáre na predstaviteľov štátu k článkom na verejne prístupných serveroch v Českej republike a Slovenskej republike (ihned.cz, topky.sk, aktuality.sk, hashtag.sk, glob).

3. Uznesením z 5. marca 2018 vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava III, odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ“) trestné oznámenie sťažovateľky podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol.

4. Na základe sťažnosti sťažovateľky prokurátor okresnej prokuratúry uznesením z 19. apríla 2018 zrušil uznesenie vyšetrovateľa podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Uložil vyšetrovateľovi, aby postupoval podľa § 197 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, keďže skutočnosti zistené pred začatím trestného stíhania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť posúdený ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“).

5. Na základe pokynu prokurátora vyšetrovateľ uznesením zo 7. júna 2018 postúpil trestné oznámenie podľa § 197 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku na prejednanie priestupku Okresnému úradu Bratislava, odboru všeobecnej vnútornej správy s tým, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť posúdený ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch. Opravným uznesením zo 17. augusta 2018 vyšetrovateľ doplnil výrok a uviedol, kedy malo dôjsť ku skutku, ktorý je predmetom konania.

6. Sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyšetrovateľa zo 7. júna 2018 prokurátorka Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) uznesením z 12. októbra 2018 zamietla ako nedôvodnú.

7. Proti uzneseniu krajskej prokuratúry podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť. Nálezom č. k. I. ÚS 174/2019-53 z 12. novembra 2020 ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny uznesením krajskej prokuratúry z 12. októbra 2018, toto uznesenie zrušil a vec vrátil krajskej prokuratúre na ďalšie konanie.

8. Krajská prokuratúra 28. mája 2019, t. j. ešte počas konania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky, záväzným pokynom podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) uložila okresnej prokuratúre zabezpečiť vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 a 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) na vymedzenom skutkovom základe a vykonanie „*vyšetrovacích úkonov nevyhnutných pre dôsledné objasnenie predmetnej veci a vydanie rozhodnutia, ktoré bude v súlade so zákonom a zisteným skutkovým stavom.*“.

9. V reakcii na nález ústavného súdu krajská prokuratúra uznesením z 5. februára 2021 zrušila uznesenie vyšetrovateľa zo 7. júna 2018 o postúpení trestného oznámenia sťažovateľky na prejednanie priestupku.

10. Vyšetrovateľ uznesením z 2. decembra 2020 prerušil podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť neznámy páchatel tak, že na americkom serveri DISQUS vytvoril profil pod menom „[REDAKOVANÉ]“, z ktorého úmyselne v mesiacoch apríl až máj 2017 zasielal komentáre k článkom na verejne prístupných serveroch v Českej republike a Slovenskej republike (ihned.cz, topky.sk, aktuality.sk, hastag.sk, glob), a tak oznamoval nepravdivé údaje v mene oznamovateľky,

pričom toto konanie bolo spôsobilé značnou mierou ohroziť vážnosť poškodenej u spoluobčanov, poškodiť ju v zamestnaní alebo narušiť jej rodinné vzťahy, z dôvodu, že sa dosiaľ nezistili skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe.

11. Vyšetrovateľ poukázal na obsah výsluchu sťažovateľky ako poškodenej 23. septembra 2020. Sťažovateľka uviedla, že pracuje na Ministerstve obrany Slovenskej republiky, na sekcii obrannej politiky, na túto pozíciu sa vrátila k 3. augustu 2020 po tom, ako bola vyslaná v Bruseli ako diplomat na stálom zastúpení Slovenskej republiky pri Európskej únii. O uvedených skutočnostiach sa dozvedela pred tým, ako mala byť vyslaná do Bruselu k 1. februáru 2018 – večer 15. januára 2018. Sťažovateľka pri svojom výsluchu tiež uviedla, že má podozrenie na ľudí „z okolia časopisu denníka *N* a časopisu *Plus 7 dní*, zrejme to mohli byť aj ľudia z môjho vtedajšieho pracovného okolia, ktorí nemali šancu dostať sa do Bruselu. Vtedy tam bol napríklad pán [REDAKOVANÉ], ktorý na tú funkciu chcel ísť tiež. Ešte mám podozrenie na redaktora denníka *N* [REDAKOVANÉ], ktorý o mne napísal dehonestujúci článok. Čo sa týka *Plus 7 dní* bola tam pani [REDAKOVANÉ] a tá tiež napísala klamlivý článok.“

12. Vyšetrovateľ vyhodnotením výpovede sťažovateľky dospel k záveru, že nie je potrebné vypočuť označené osoby ako podozrivé, keďže z jej výpovede „nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by vyšetrovateľa PZ oprávňovali tieto osoby vypočuť, samotné podozrenie poškodenej žiadnym relevantným spôsobom nevysvetlila, jedná sa len o jej pocity, a jej podozrenia nemajú žiadny odôvodnitelný základ.“

13. Vyšetrovateľ tiež poukázal na nález sp. zn. PL. ÚS 10/2014, ktorým ústavný súd vyslovil nesúlad § 58 ods. 5 až 7 a § 63 ods. 6 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, § 116 Trestného poriadku a § 76a ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov so špecifikovanými článkami ústavy, listiny a dohovoru.

14. Z uvedených dôvodov nebol možný postup podľa § 116 ods. 1, 2 Trestného poriadku. Po vyhodnotení získaných podkladov dospel k záveru, že aktuálne nemožno vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré by smerovalo k objasneniu trestnej veci a zisteniu páchatel'a. Z dosiaľ vykonaného vyšetrovania po komplexnom vyhodnotení spisového materiálu „sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe a nájsť páchatel'a trestnej veci...“

15. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú prokurátor okresnej prokuratúry zamietol ako nedôvodnú napadnutým uznesením z 15. marca 2021.

16. V napadnutom uznesení prokurátor v reakcii na námietky sťažovateľky uviedol, že vyšetrovateľ začal podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona na základe pokynu krajskej prokuratúry podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre a na základe pokynu prokurátora okresnej prokuratúry zo 4. júna 2019. Vychádzajúc z § 199 ods. 3 Trestného poriadku, resp. z § 176 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tvorí obsah uznesenia skutok a jeho právna kvalifikácia. Skutočnosť, že trestné stíhanie začalo na pokyn, sa v jednotlivých uzneseniach neuvádza.

17. K námietke nedoručenia uznesenia o začatí trestného stíhania prokurátor uviedol, že z Trestného poriadku takáto povinnosť nevyplýva. Podľa § 199 ods. 1 predposlednej vety Trestného poriadku

o začatí trestného stíhania policajti upovedomí oznamovateľa a poškodeného. Obsahom povinnosti policajta je *„len doručenie upovedomenia (stručnej informácie), že sa v predmetnej trestnej veci vedie trestné stíhanie.“*. Trestný poriadok výslovne formuluje povinnosť doručiť uznesenie *«legislatívne vyjadrené ako „uznesenie sa doručuje“*», pričom poukázal na § 214 ods. 3, § 215 ods. 5, § 216 ods. 5, § 217 ods. 3, § 218 ods. 3, § 219 ods. 3, § 228 ods. 6 Trestného poriadku. Navyše zo zápisnice o výsluchu sťažovateľky ako poškodenej vyplýva, že bola vypočutá *«vo veci „prečin ohováranie podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák.“. Poškodenej teda najneskôr v tomto okamihu muselo byť zrejmé, že vo veci bolo začaté trestné stíhanie.»*.

18. K aplikácii § 116 Trestného poriadku prokurátor uviedol, že tento postup je potrebné posúdiť v kontexte osobitných právnych predpisov upravujúcich podmienky poskytovania služieb elektronických komunikácií. Vzhľadom na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 10/2014 *„neexistuje zákonná lehota upravujúca dĺžku uchovávanía prevádzkových údajov, pričom táto je ponechaná len a výlučne na poskytovateľov uvedených služieb s ohľadom na jednotlivé fakturačné obdobia, resp. z dôvodu reklamačných konaní. Uvedené v praxi znamená, že prevádzkové údaje sú v zásade uchovávané po dobu nepresahujúcu 6 mesiacov (vid'. napr. zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikáciách, pozn. slovenská úprava v podobe zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách vôbec neupravuje túto lehotu).“*. Vzhľadom na tieto skutočnosti už v čase podávania trestného oznámenia nebolo možné postupovať podľa § 116 Trestného poriadku, *„resp. formou právnej pomoci do Českej republiky zisťovať prevádzkové údaje, nakoľko tieto údaje nie sú v praxi uchovávané dlhšie ako 6 mesiacov.“*. Z týchto dôvodov túto námietku sťažovateľky považoval za nedôvodnú.

19. Prokurátor napokon uzavrel, že z prípravného konania vyplýva, že skutok sa stal, má znaky trestného činu, avšak nemožno viesť trestné stíhanie proti konkrétnej osobe, preto považoval uznesenie o prerušení trestného stíhania podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku za *„zákonné, dôvodné a vecne správne.“*.

II.

Argumentácia sťažovateľky

20. Sťažovateľka touto ústavnou sťažnosťou namieta, že napadnuté uznesenie nemá zákonné náležitosti v zmysle § 176 ods. 2 Trestného poriadku a súčasne *„ani v minimálnej miere nenapĺňa štandardy, ktoré pre rozhodnutia orgánov verejnej moci vyplývajú z čl. 46 ods. 1 Ústavy...“*. Napadnuté uznesenie je podľa sťažovateľky absolútne nepreskúmateľné a vôbec nereaguje na jej námietky uvedené v sťažnosti, neobsahuje skutkový ani právny rozbor veci.

21. Sťažovateľka namietala odôvodnenie vyšetrovateľa, prečo nepovažoval za potrebné vypočúť ňou označených svedkov. Prokurátor okresnej prokuratúry sa s týmito námietkami v napadnutom uznesení nijako nevysporiadal. Ak by sa týmito námietkami zaoberal, musel by dôjsť k záveru o potrebe vypočúť označených svedkov. Osobitne išlo o kolegu (██████████), ktorý mal negatívne prijať jej vyslanie do Bruselu, prípadne o spoločného nadriadeného, ktorý rozhodol o vyslaní a ktorý mohol objasniť vzťahy na pracovisku a reakcie na jej vyslanie na pracovnú cestu.

22. Vyšetrovateľ konal v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku, keď mal vypočúť podozrivých označených sťažovateľkou alebo aspoň preskúmateľne vysvetliť, prečo tieto dôkazy nevykoná.

Bez tohto vysvetlenia je rozhodnutie vyšetrovateľa arbitrárne a súčasne je arbitrárne aj napadnuté uznesenie, v ktorom sa prokurátor okresnej prokuratúry s námietkou sťažovateľky nevysporiadal.

23. Sťažovateľka tiež namietala záver vyšetrovateľa o nemožnosti postupu podľa § 116 ods. 1 Trestného poriadku, t. j. oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke. Nemožnosť tohto postupu vyplývala podľa prokurátora z dôvodu, že tieto údaje sú uchovávané „v zásade“ a „v praxi“ » maximálne 6 mesiacov. Z uvedenej formulácie vyplýva, že táto lehota nie je absolútna a nevylučuje dlhšie uchovávanie údajov. Podľa sťažovateľky bolo namieste zistiť, či reálne došlo k vymazaniu údajov. Záver o nemožnosti postupu podľa § 116 ods. 1 Trestného poriadku je predčasný, nepodložený, a tým arbitrárny.

24. Sťažovateľka tiež namietala, že jej v rozpore s § 199 ods. 1 Trestného poriadku nebolo doručené uznesenie o začatí trestného stíhania. Sťažovateľka akceptuje výklad okresnej prokuratúry, že z § 199 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva povinnosť upovedomiť poškodeného a oznamovateľa o začatí trestného stíhania bez potreby doručiť uznesenie o začatí trestného stíhania. Podľa sťažovateľky Trestný poriadok vyžaduje, aby upovedomenie bolo osobitným úkonom, nemožno súhlasiť s výkladom prokurátora, že postačovalo poučiť sťažovateľku na začiatku výsluchu, že *«bude vypočutá v trestnej veci „prečinu ohovárania podľa §373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona...“»*. Z takéhoto poučenia nevyplýva vydanie konkrétneho uznesenia o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku s určitou spisovou značkou a dátumom vydania. Právny záver prokurátora okresnej prokuratúry je takto arbitrárny.

25. Sťažovateľka tiež namietala, že dôvod prerušenia trestného stíhania podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku sa uplatňuje vtedy, keď sa nezistia skutočnosti odôvodňujúce vedenie trestného stíhania proti konkrétnej osobe, resp. ide o nedostatočné zistenie takých skutočností.

26. Trestnoprávna prax a teória uvádzajú, že k prerušeniu trestného stíhania podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku možno pristúpiť *„až po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov, ktoré smerovali, resp. mali a mohli smerovať k zisteniu páchatel'a. Inštitút prerušenia trestného stíhania totiž nesmie slúžiť ako úniková cesta pre orgány činné v trestnom konaní na vyhýbanie sa zisťovaniu páchatel'ov trestných činov (BELEŠ, Andrej. § 228 [Prerušenie trestného stíhania]. In: ČENTÉŠ, Jozef, KURILOVSKÁ, Lucia, ŠIMOVČEK, Ivan, BURDA, Eduard. Trestný poriadok. 1. vydanie. Bratislava:... C. H. Beck, 2020...)“*.

27. Prokurátor okresnej prokuratúry v napadnutom uznesení bez bližšieho rozboru predmetnej veci, bez vysporiadania sa s námietkami sťažovateľky a v rozpore s § 228 ods. 1 Trestného poriadku (nevyčerpanie všetkých dôkazných prostriedkov) sa arbitrárne stotožnil so záverom vyšetrovateľa a sťažnosť sťažovateľky zamietol.

28. Napadnuté uznesenie porušuje základné právo sťažovateľky na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny vzhľadom na nedostatočné odôvodnenie. Ustanovenie § 176 ods. 2 Trestného poriadku je potrebné vykladať a uplatňovať tak, že uznesenie prokurátora musí obsahovať dostatočné a relevantné dôvody a vyčerpávajúcu reakciu na sťažnostné námietky.

29. Sťažovateľka poukazuje na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej pozitívny záväzok štátu zabezpečiť efektívne rešpektovanie súkromia a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru môže implikovať požiadavku účinnej trestnoprávnej ochrany, najmä v prípade aktov dotýkajúcich sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt

a esenciálnych aspektov súkromného života. Pozitívny záväzok štátu v tomto smere môže zahŕňať aj požiadavku efektivity trestného vyšetrovania (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo 4. 12. 2003 vo veci M. C. proti Bulharsku, sťažnosť č. 39272/98; III. ÚS 194/06).

30. V prípade, ak orgány činné v trestnom konaní fakticky odmietnu poskytnúť poškodenému trestnoprávnu ochranu pred nezákonnými zásahmi tým, že arbitrárne prerušia predmetné trestné stíhanie, dochádza takýmto rozhodnutím aj k porušeniu základného práva poškodeného na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a podľa čl. 10 ods. 1 listiny, ako aj k porušeniu práva poškodeného na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru.

31. Okresná prokuratúra napadnutým uznesením z 15. marca 2021 fakticky odmietla poskytnúť sťažovateľke ako poškodenej efektívnu a účinnú trestnoprávnu ochranu pred nezákonným zásahom do jej základného práva podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a podľa čl. 10 ods. 1 listiny, ako aj jej práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru.

32. Intenzita zásahu zo strany štátnych orgánov je taká vysoká, že odôvodňuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 6 000 eur. Napadnuté uznesenie považuje sťažovateľka za arbitrárne, vyvoláva v nej „*pocit právnej neistoty, bezmocnosti a frustrácie, popiera základné ústavné princípy právneho štátu*“, a preto len zrušením tohto uznesenia sa nedosiahne dostatočná náprava spôsobenej ujmy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

33. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny), jej základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena (čl. 19 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 1 listiny), ako aj porušenia jej práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života (čl. 8 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, ktorým zamietla sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyšetrovateľa o prerušení trestného stíhania. Napadnuté uznesenie považuje za arbitrárne, nedostatočne odôvodnené, pričom neposkytuje odpovede na argumentáciu sťažovateľky.

34. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a nemôže preto nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

35. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 56 ods. 2 a § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013)].

36. Ústavný súd opakovane judikuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do jeho konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09, IV. ÚS 352/2020). Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú napr. všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti (III. ÚS 79/02), prípadne iné orgány verejnej moci na to určené.

37. Zhodne s predostretou názorovou líniou ústavného súdu postupuje aj Ústavný súd Českej republiky, ako to vyplýva napríklad z jeho uznesenia č. k. I. ÚS 2149/2016 zo 16. augusta 2016: „Ústavný súd v prvom rade pripomína, že, ako vo svojej judikatúre opakovane zdôrazňuje, pri svojom rozhodovaní vychádza zo zásady subsidiarity konania o ústavnej sťažnosti, ktoré je treba vnímať ako konanie mimoriadne. Ústavný súd uplatňuje zásadu zdržanlivosti a minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti iných orgánov verejnej moci predovšetkým tam, kde dosiaľ nebolo meritórne rozhodnuté. Tak aj zasahovanie do rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní vo fáze prípravného konania ústavný súd považuje s výnimkou situácií úplne mimoriadnych (napr. ak je súčasne dotknutá osobná sloboda jednotlivca) za neprípustné, prípadne nežiaduce [porov. nález č. k. III. ÚS 62/95 z 30. 11. 1995 (N 78/4 SbNU 243) či uznesenia č. k. IV. ÚS 316/99 zo 6. 9. 1999, č. k. I. ÚS 486/01 z 11. 12. 2001, č. k. IV. ÚS 213/03 z 21. 11. 2003, č. k. IV. ÚS 262/03 z 30. 6. 2003 a ďalšie]. Kasačná intervencia tak má svoje miesto iba v prípadoch zjavného porušenia kogentných pravidiel podústavného práva, keď sa postup orgánov činných v trestnom konaní úplne vymyká ústavnému, resp. zákonnému procesnoprávnemu rámcu a ním založené vady, prípadne ich dôsledky nie je možné v rámci sústavy orgánov činných v trestnom konaní, najmä všeobecných súdov už nijako odstrániť (porov. napr. uznesenie č. k. III. ÚS 674/05 z 25. 1. 2006). Inak povedané, svoj zásah považuje ústavný súd ako dôvodný iba v situácii materiálneho (obsahového) a na prvý pohľad zrejme odopretia spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).“

38. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry v spojení s uznesením vyšetrovateľa ústavný súd konštatuje, že ich podstatou je dočasné prerušenie trestného stíhania z dôvodu, že sa

dosiaľ nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Z povahy týchto rozhodnutí vyplýva, že nejde o rozhodnutie konečnej povahy, ktorým by sa právoplatne rozhodlo o skončení prípravného konania ako časti trestného konania tak, ako by to bolo napr. podľa § 215 ods. 1 Trestného poriadku alebo podľa alebo § 216 ods. 1 Trestného poriadku, alebo podľa § 220 ods. 1 Trestného poriadku. Počas prerušenia trestného stíhania možno pritom vykonávať úkony podľa štvrtej, piatej a šiestej hlavy prvej časti Trestného poriadku (§ 229 tohto zákona) na účely zistenia, či nepominul dôvod prerušenia alebo zaistenia osoby obvineného (a taký postup je teda úlohou orgánov činných v trestnom konaní). Vydanie rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní podľa § 228 ods. 1 a 2 Trestného poriadku má len predbežný charakter, v dôsledku čoho tak po odpadnutí prekážky tento postup opodstatňujúcej je povinnosťou orgánu činného v trestnom konaní postupom podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku v trestnom stíhaní pokračovať (IV. ÚS 352/2020).

39. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné aspekty postupu orgánov verejnej moci a z nich plynúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych právnych aktoch z toho uhla pohľadu, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a s právnymi okolnosťami tej-ktorej veci. Na vecné prerokovanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky vzhľadom na to, že napadnuté uznesenie v spojení s uznesením vyšetrovateľa je len prechodným rozhodnutím (v konečnom dôsledku) prokurátora v rámci trestného konania, ktoré nijak nepopiera potrebu naďalej zisťovať a zistiť osobu, proti ktorej by bolo možné vykonať trestné stíhanie, čo je možné po určitom (primeranom) čase preveriť aj pri využití inštitútu podľa § 210 Trestného poriadku, preto nemá ústavný súd v tomto štádiu trestného konania právomoc vec posudzovať.

40. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) a *per analogiam* § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

Košiciach 21. októbra 2021

Libor DUEA
predseda senátu